

BPrAL AAB
CILËSI. LIDERSHIP. SUKSESI!

Perseritje per Kollokviumin 1

Java 1 – Java 6

45% drejt notes finale

Alban Asllani, MSc, PhD Cand.

Universiteti AAB

alban.asllani@universitetiaab.com

Java 1 dhe 2: Një vështrim i përgjithshëm mbi shkencën ekonomike

- Kuptimi i ekonomiksit
- Agjentet ekonomik dhe faktoret ekonomik
- Problemi Ekonomik kryesore
- Kufiri i mundësive të prodhimit dhe kostoja oportune
- Pamje e përgjithshme e ekonomisë së tregut dhe sistemet ekonomike

Kuptimi i Ekonomiksit

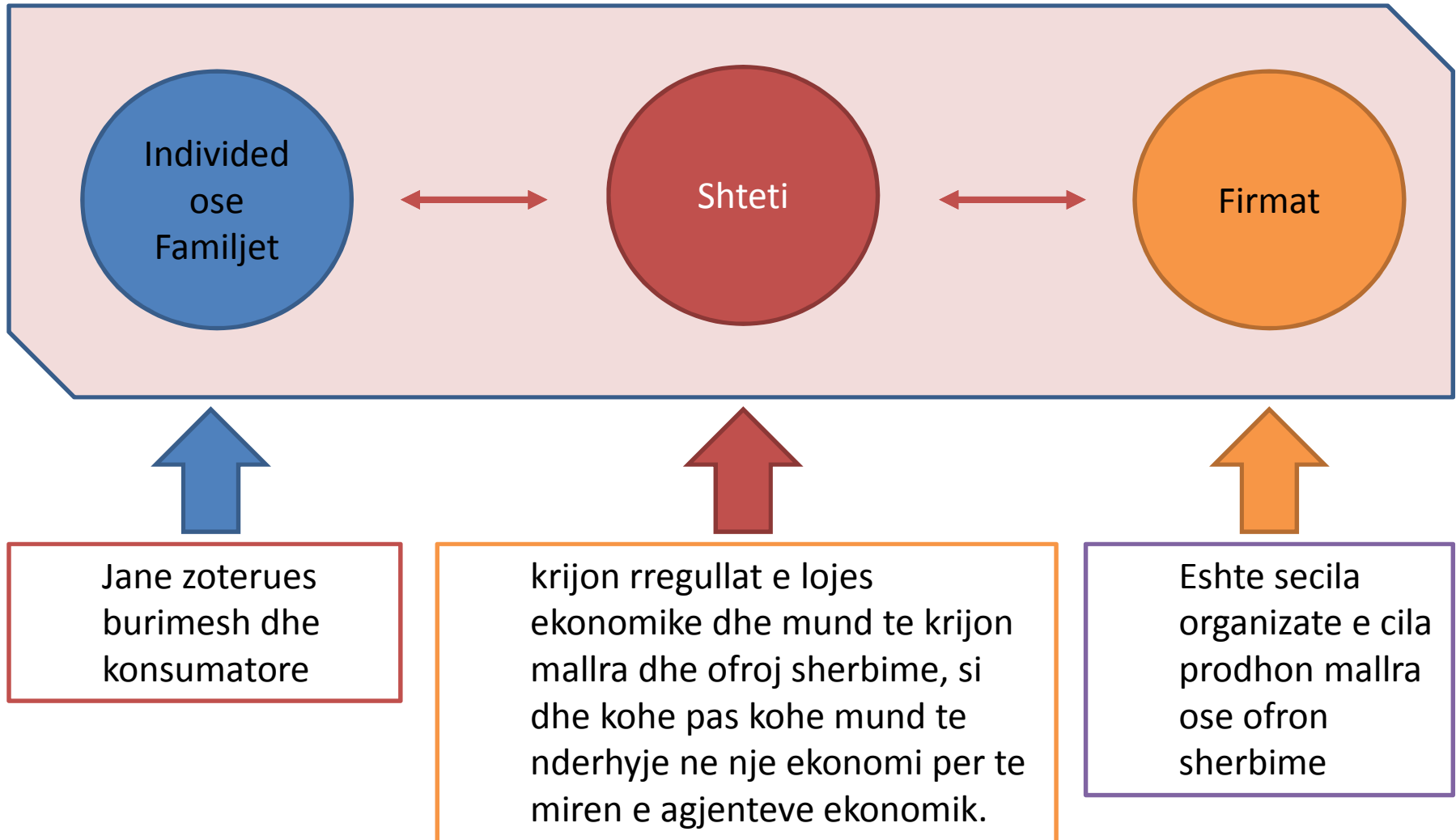
- Ekonomiksi studjon anen ekonomike te jetes shoqerore, sjelljen e agjenteve ekonomik ne nje shoqeri, dhe kushtet ekonomike te bashkeveprimit te tyre.

- Ekonomiksi - studjon se si shoqeria administron burimet e saj te pakta.

- Me fjale tjera - Si te administrohet ne menyre me eficiente me rezurset e limituara per te sjellur dobite maksimale.

- Deget kryesore te ekonomiksit jane: Mikroekonomia dhe Makroekonomia

Agjentet Ekonomik

Faktoret e Prodhimit

- Faktoret e prodhimit kryesore jane:
 1. **Toka** – pasurite natyrore (toka bujqesore, truall ndertimi, burimet e energjise, mineralet, i gjithe mjedisi fizik te na rrethon)
 2. **Puna** – aftesia mendore dhe fizike te njerzeve per te punuar dhe koha ne dispozicion per pune
 3. **Kapitali** – me kete kuptojme vetem kapitalin fizik dhe jo financiar, te tilla si: pajisjet, makinerite, ndertesat, inventari, lenda e pare.
 4. **Aftesia Sipermarrese** – talenti qe kane disa njerez per organizimin e burimeve te tjera ekonomike si Puna, Toka, Kapitali per prodhimin e mallrave ose ofrimin e sherbimeve – si dhe kerkimin e mundesive te reja per biznes – dhe zhvillimin e metodave te reja per prodhim.

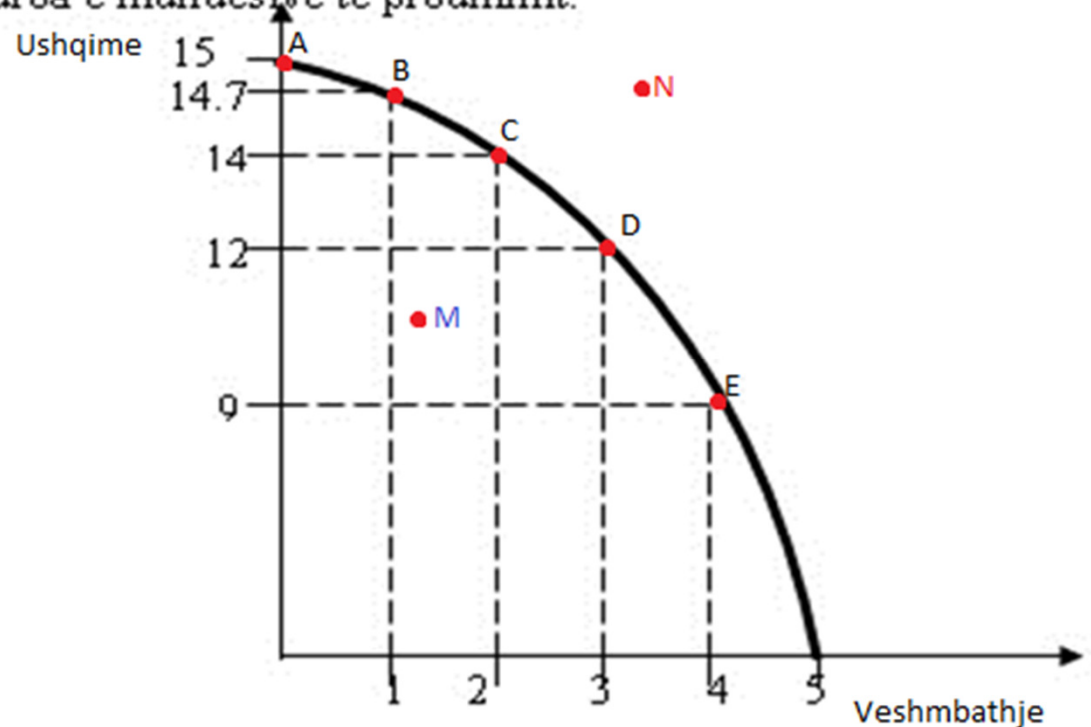
Problemi kryesore ekonomik dhe ligji i rrallesise

- Faktoret e prodhimit jane te kufizuar per te plotesuar nevojat e pakufizuara.
 - Pra burimet jane te rralla ose te pamjaftueshme.
Rrallesia, Pamjaftueshmeria.
- Ligji i rrallesise shpall se mallrat dhe sherbimet jane te rralla, te pamjaftueshem, sepse te pamjaftueshem jane edhe burimet per prodhimin e tyre sipas nevojave te njerezve per konsum.

Kufiri i mundesive te prodhimit & kostoja oportune

Mundesite Alternative te Prodhimit		
Mundedit e	Veshmbathje (per milione njerez)	Ushqime (mije tone)
A	0	15
B	1	14.7
C	2	14
D	3	12
E	4	9
F	5	0
etj		

Kurba e mundësive të prodhimit.

Pika A deri E – perdorim maksimal te kapaciteteve prodhuese
 Pika M – burimet nuk perdoren plotesisht ose ne menyre efijence
 Pina N – kombinim i paarritur

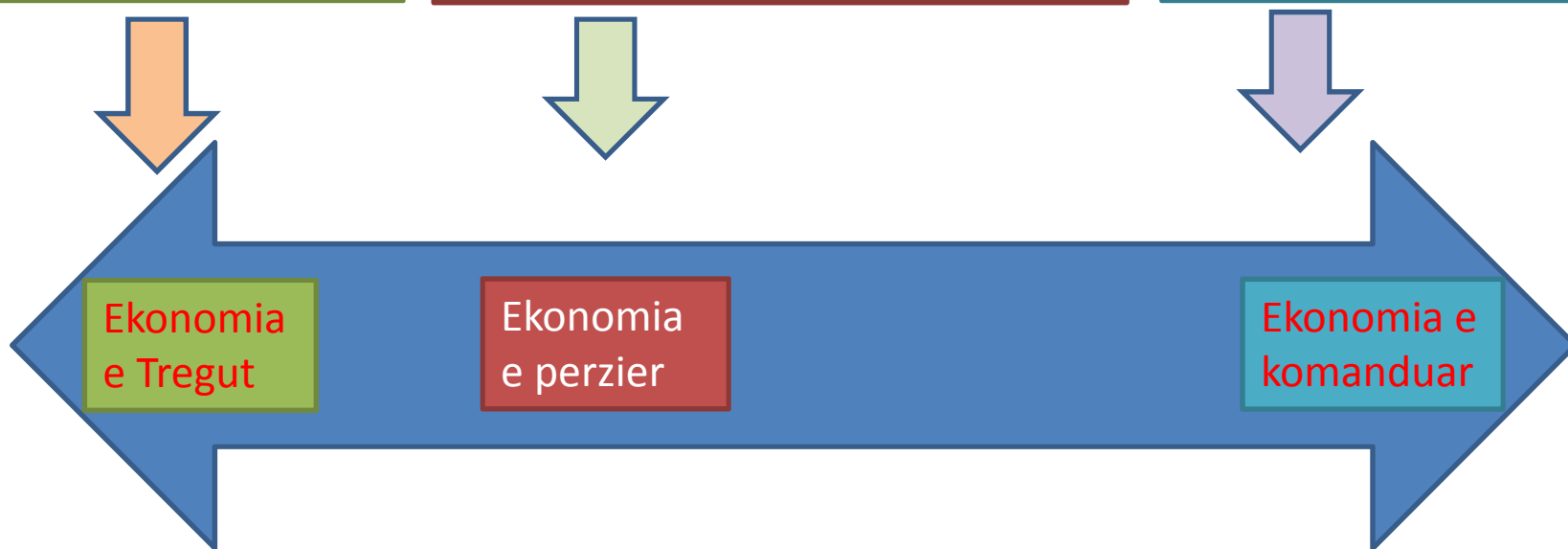
Pamje e përgjithshme e ekonomisë së tregut dhe sistemet ekonomike

- Pavarësia e agjenteve ekonomik
- Mekanizmi i tregut
- Cmimi është sinjal kryesor ngase bartë informacione tek individët, qeveria dhe firmat se cka, si, sa dhe për ke të prodhohet

Ne këtë sistem ekonomik qeveria ndërhyne në ekonominë e tregut me tre synime kryesore:

1. Rritjen e efikasitetit – nga konkurrenca
2. Sigurimin e drejtësisë në shpërndarje tek grupet e ndryshme shoqërore
3. Stabilizimin e ekonomisë nga luhajtjet ciklike

- Nderhyrje të shtetit
- Shteti komandon firmat dhe individët
- Ky sistem është provuar dhe ka rezultuar si jo-eficient
- Shteti përcakton se CKA, SI, SA dhe për KE të prodhohet

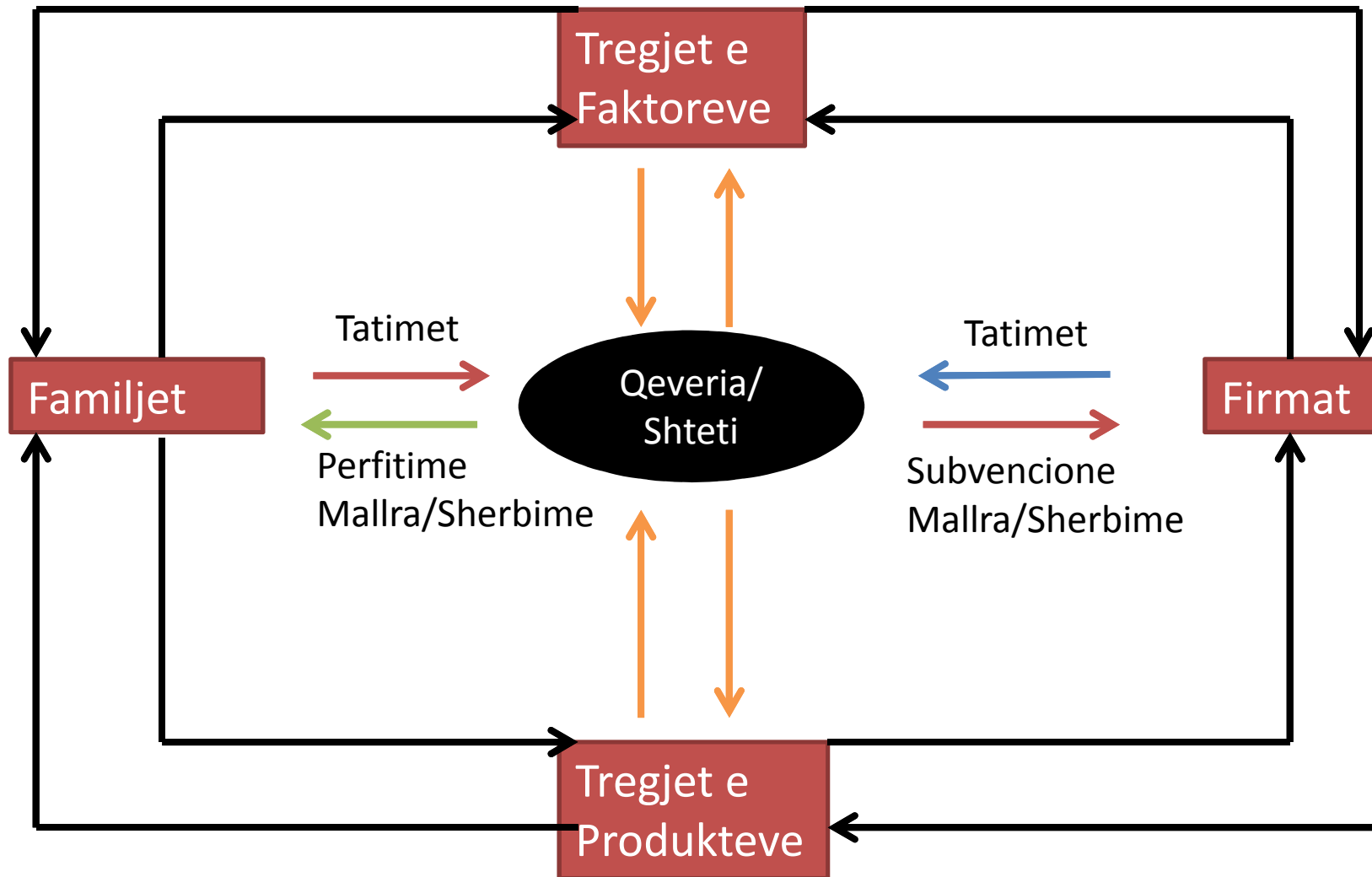

Ekonomia e Tregut

Ekonomia e përzier

Ekonomia e komanduar

Pamje e përgjithshme e ekonomisë së tregut dhe sistemet ekonomike

Pyetje

- Cilat jane tre sistemet kryesore ekonomike?
- Cilat jane arsyt kryesore qe ne ekonomine e perzier nderhyne shteti?
- Cka jane cmimet dysheme dhe tavan? Cka shkatojne ato?
- Ndikimi i nje takse ne ekuilibrin e tregut?
- Cka eshte ekonomiksi dhe cilat jane deget e tij?
- Cilet jane faktoret e prodhimit dhe cilet jane agjentet ekonomik?

Literatura

- Mançellari, Hadëri (2007), "Hyrje në Ekonomi" Pegi Tiranë; Kreu 1, faqe 1-23
- Mankiw & Taylor (2010), "*Ekonomiksi*" UET-Press UK; Kapitulli 1, faqe 39-114
- Ligjeratat dhe Ushtrimet

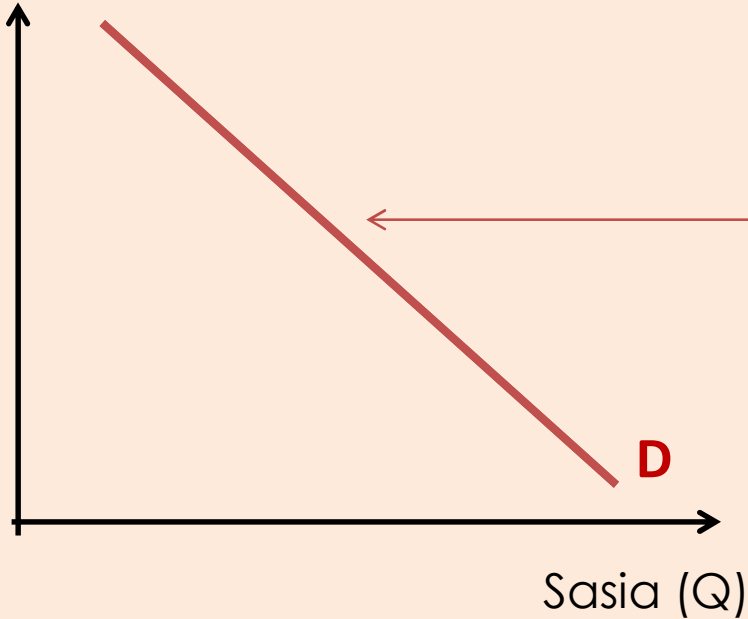
BPrAL AAB
CILËSI. LEADERSHIP. SUKSESI

Java 3: Kerkesa dhe Oferta

- Kërkesa dhe lakorja e kërkesës
- Oferta dhe lakorja e ofertës
- Ekuilibri i tregut dhe Disekuilibri
- Mungesa dhe teprica
- Ndikimi i nje takse ne ekuiliber te tregut
- Cmimet tavan dhe cmimet dysheme

Java 3: Kerkesa

Cmimi (P)

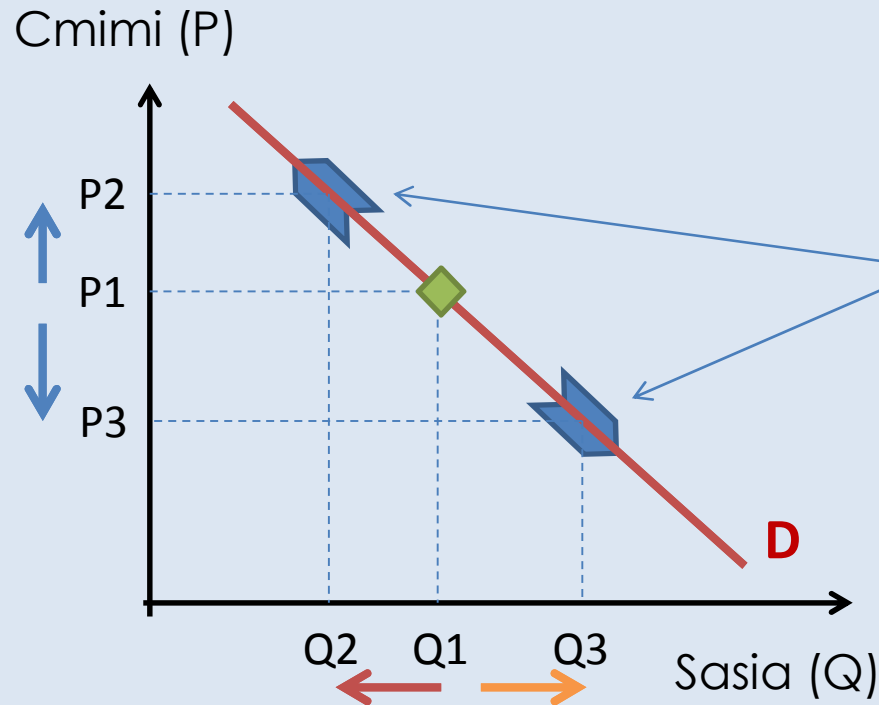

- Kerkesa perfaqeson sasine e nje produkti qe blesit jane te gatshem dhe ne gjendje te blejne me çmime te ndryshme te mundshme gjate nje periudhe kohore, duke mbajtur gjithcka tjeter te pandryshuar (ceteris paribus).

- Kjo eshte lakorja e kerkeses ne treg

- Lakorja e kerkeses ka nje pjerresi negative, dhe kjo rrjedh nga ligji i kerkeses.
- Ligji i kerkeses thote se kur çmimet e produkteve ulen, sasia qe blesit jane te gatshem dhe ne gjendje te blejne rritet, dhe kur çmimet rriten, sasia e kerkuar pakesohet (ceteris paribus).

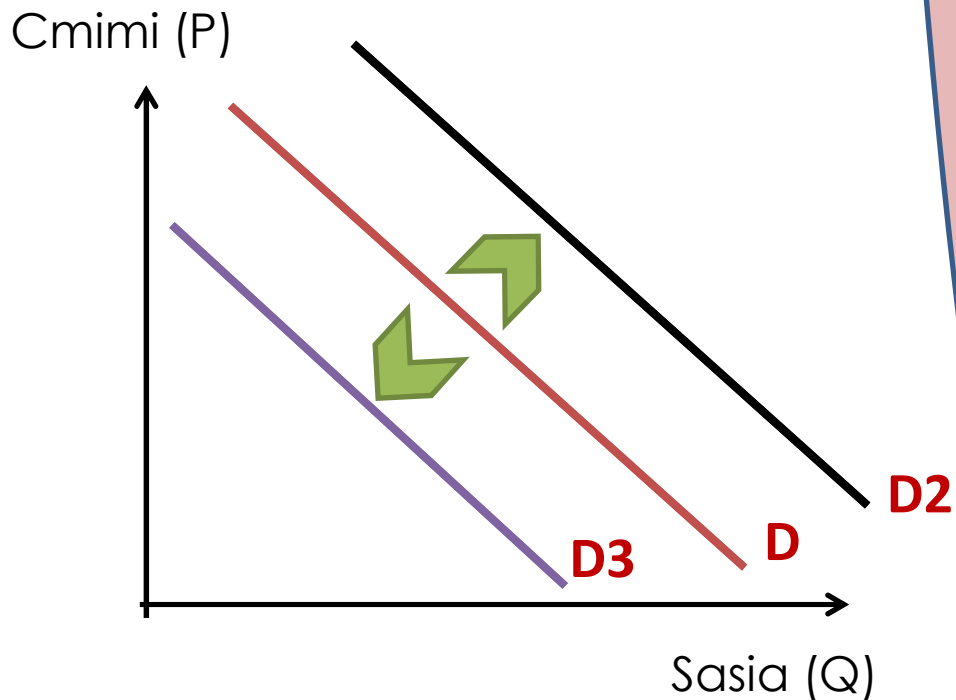
Java 3: Kerkesa

- Sasia dhe Cmimi jane ne perpjestim te zhdrejte – kur Cmimi (P) rritet, Sasia kerkuese (Q) ulet, ceteris paribus.

- Levizja per gjate te njejtës lakore, quhet ndryshim ne sasine e kerkuar.

Java 3: Zhvendosjet ne Kerkese

- Kjo zhvendosje quhet ndryshim ne Kerkese.

- Faktoret ndikues ne Kerkese jane:

- **Te ardhurat e konsumatoreve**

- Cmimet e mallrave zavendesues ose plotesues

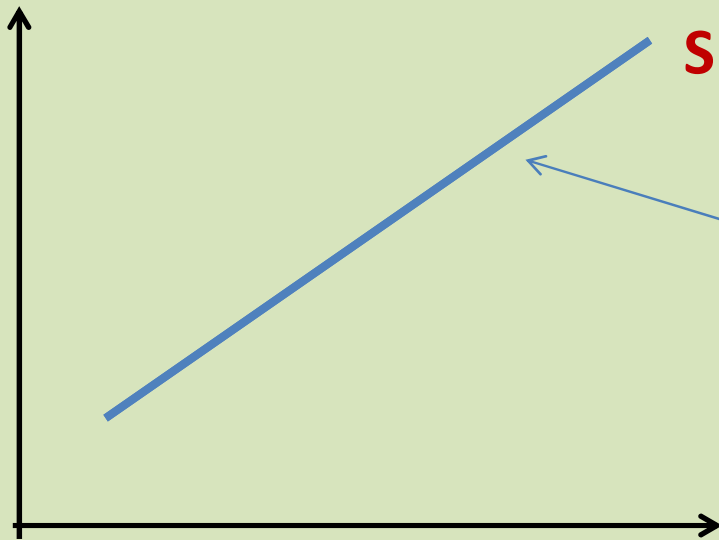
- Pritjet e konsumatoreve lidhur me te ardhurat, çmimet, etj

- Numri i konsumatoreve

- Shijet e preferencat e konsumatoreve

Java 3: Oferta

Cmimi (P)

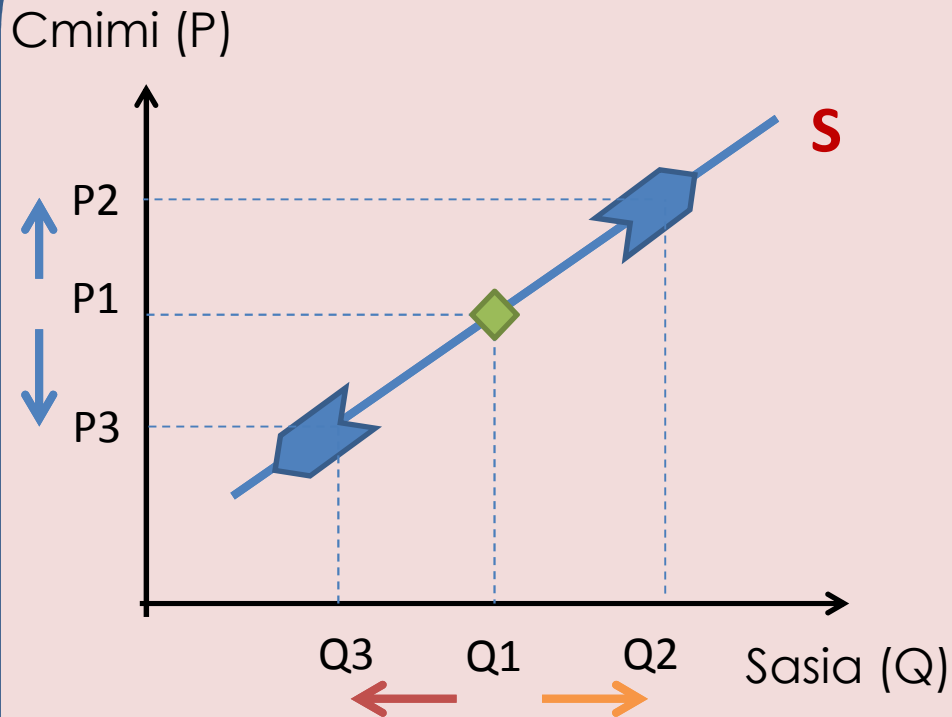
Sasia (Q)

- Oferta perfaqeson sasite e nje produkti qe shitesit jane te gatshem dhe ne gjendje te ofrojne per shitje me çmime te ndryshme, gjate nje periudhe kohore, ceteris paribus.

- Kjo eshte lakorja e kerkeses ne treg

- Ligjit i ofertes shpreh se shitesit do te ofrojne nje sasi me te madhe per shitje kur çmimet rriten, dhe e kunderta.
- Pra, ekziston nje lidhje pozitive mes sasise se ofruar dhe cmimit.

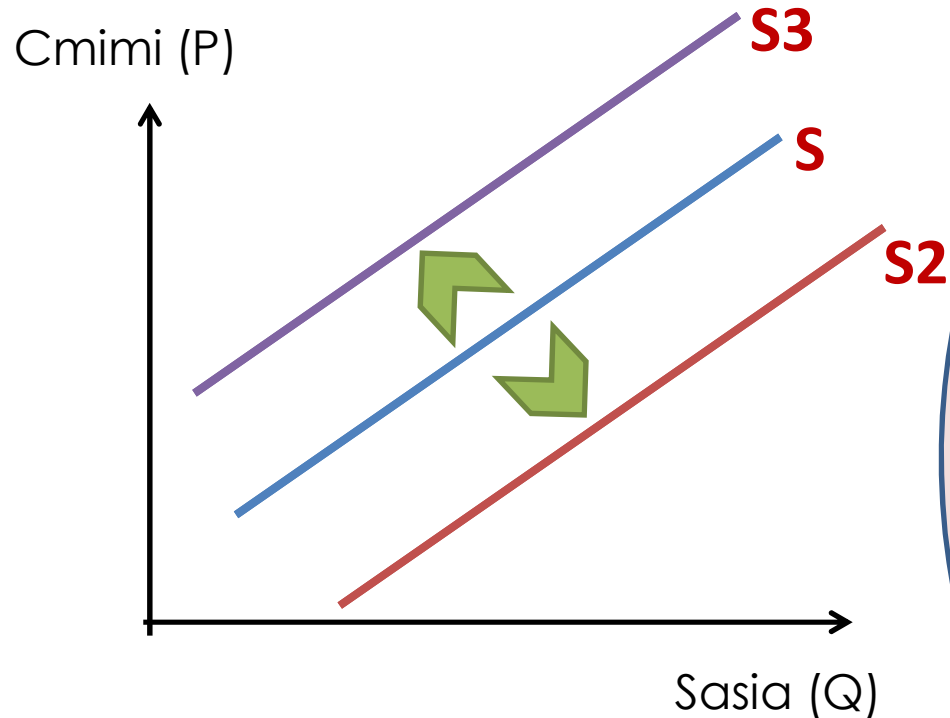
Java 3: Oferta

- Ndryshimi ne sasine e ofruar - eshte nje levizje per gjate te njejtës lakore te ofertes

- Pjerresia pozitive e lakores se ofertes pasqyron lidhjen pozitive mes cmimit dhe sasise – ose lidhjen mes kostos shtese dhe cmimit.

Java 3: Zhendosjet ne Oferte

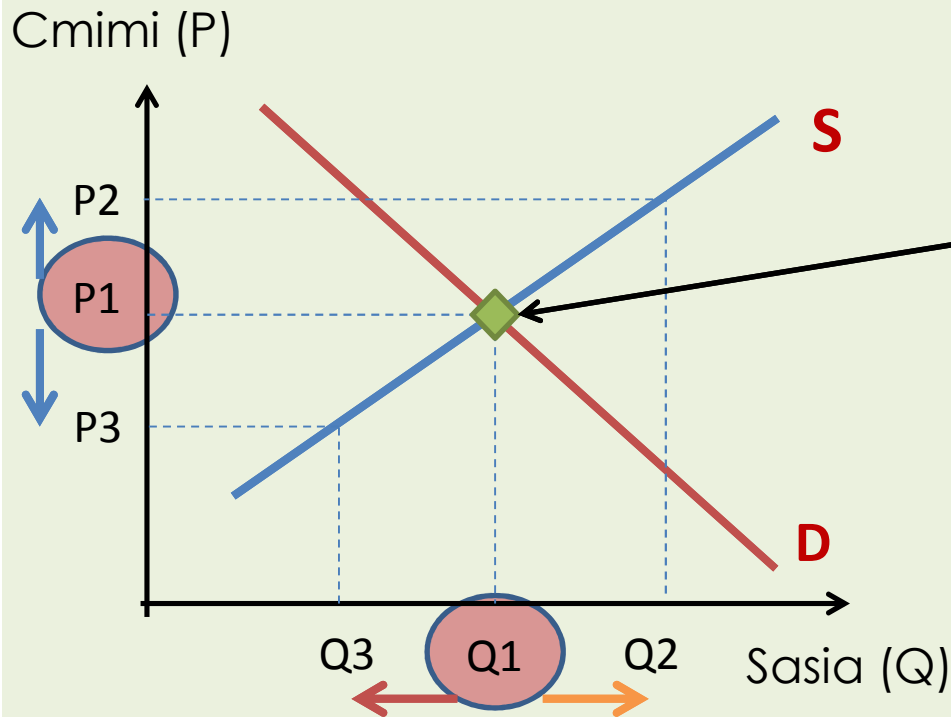

- Ndryshimi ne oferte - mund te shaktohet nga zhvendosjet e lakores se ofertes majtas ose djathtas

• Faktoret ndikues ne Oferte

- Çmimet e faktoreve te prodhimit
- Teknologjia e perdorur
- Çmimet e mallrave te lidhur
- Pritjet e ofruesve
- Numri i ofruesve
- Taksat, Subvensionet, dhe kuotat

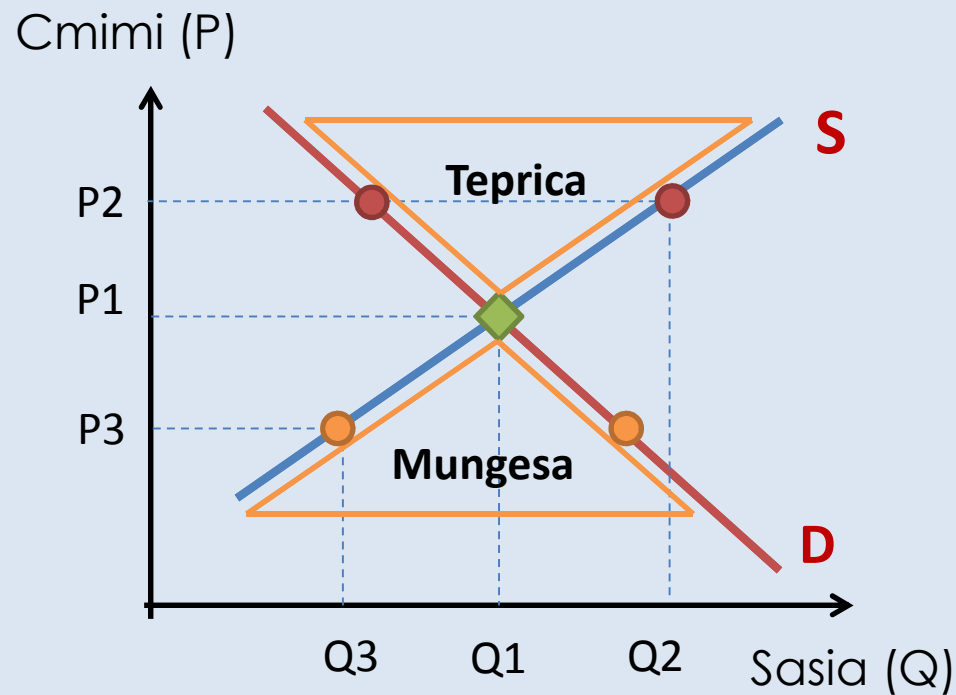
Java 3: Ekuilibri i tregut

- “Ekuilibri i tregut” është vendi ku lakorja e kërkesës dhe ofertës takohen.
- Me fjale te tjera, ekuilibri i tregut paraqet nje situatë ku bleresit dhe shitesit nuk kane arsye te ndryshojne sjelljen e tyre.

- Çmimi P1 quhet **“çmim i ekuilibrit”**. Pra është çmimi ku sasia e kerkuar dhe ajo e ofruar jane te barabarta.
- Sasia Q1 quhet **“sasia e ekuilibrit”**

Teprica, Mungesa, & Disekuilibri ne treg

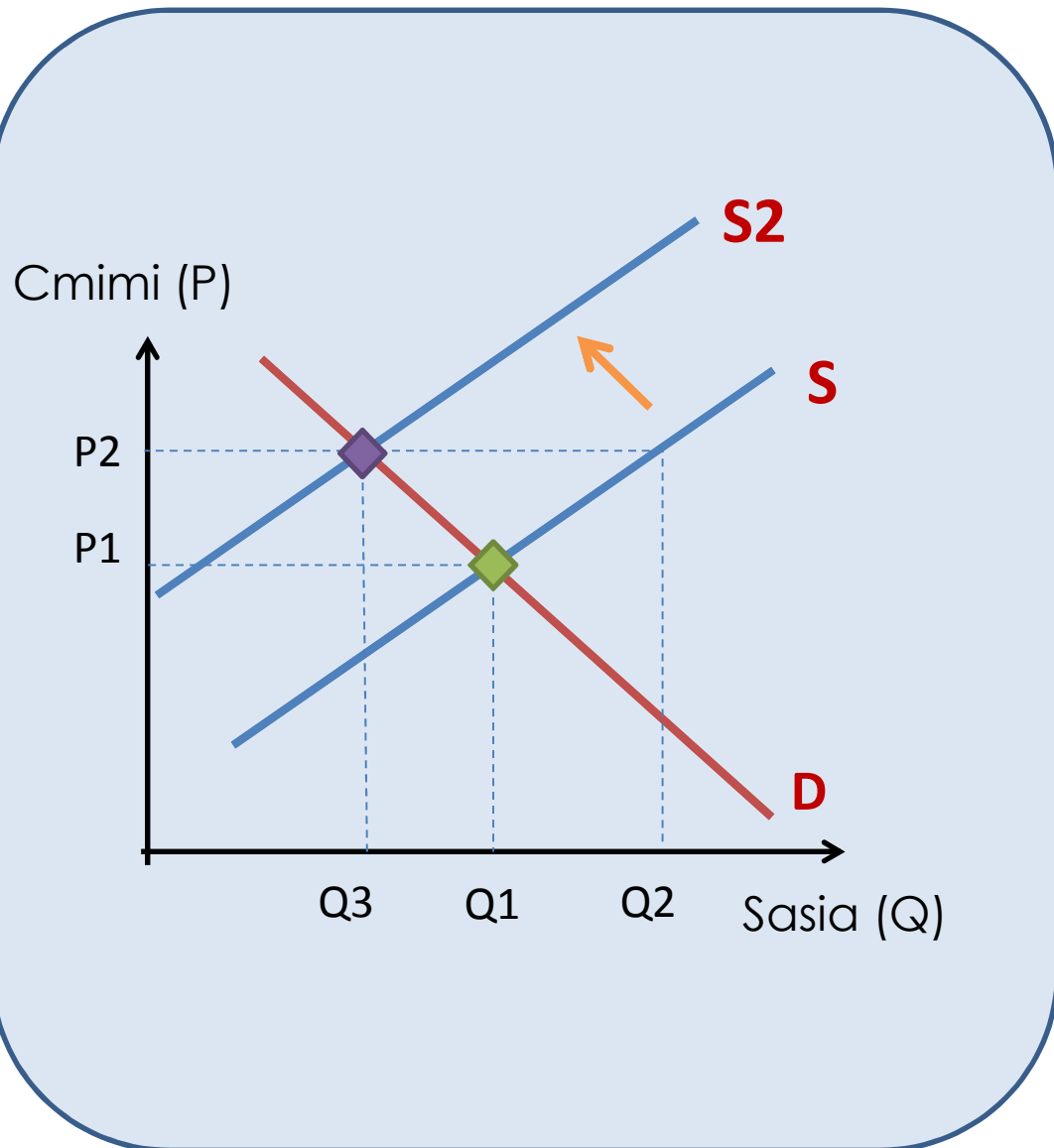
- Ne nje shtate te ekuilibrit te tregut nuk ka as kerkese dhe as oferte te tepert, sikurse nuk ka as kerkese dhe as oferte te manget.

- Teprica ne treg – eshte ateher kur sasia e ofruar ne treg eshte me e madhe se sa sasia e kerkuar ne at cmim.

- Mungesa ne treg – eshte ateher kur sasia e ofruar ne treg eshte me e vogel se sa sasia e kerkuar ne treg me at cmim.

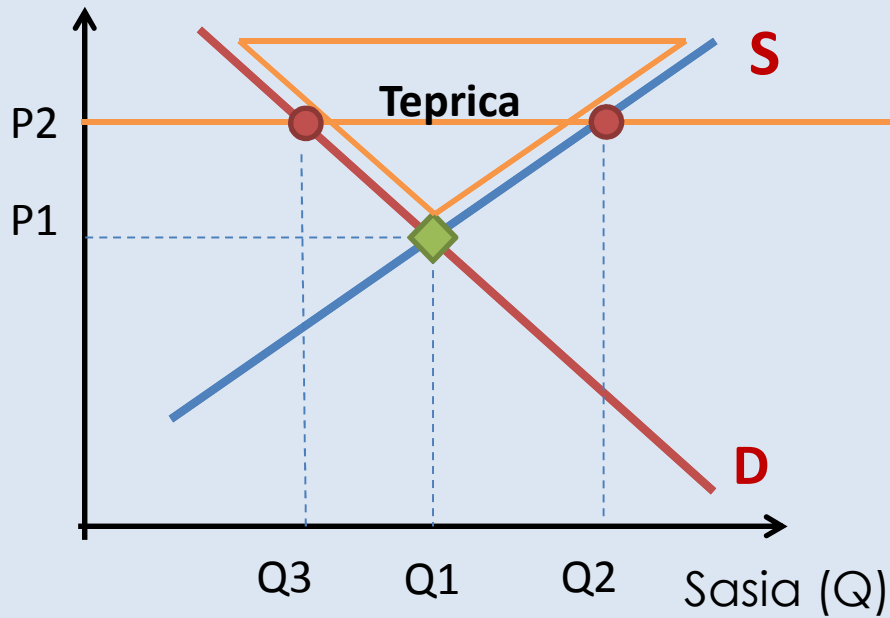
Ndikimi i taksave ne treg

- Kerkesa nuk ndryshon
- Lakorja e ofertes zhvendoset majtas, sepse per çdo çmim te tregut, duke perfshire edhe taksen e shtetit, prodhuesi do te ofroje me pak ne treg.
- Qe nje prodhues te ofroje me shume ne treg, ateher cmimi duhet te rritet, ne menyre qe ai te mbulon taksen.

Çmimet dysheme

Cmimi (P)

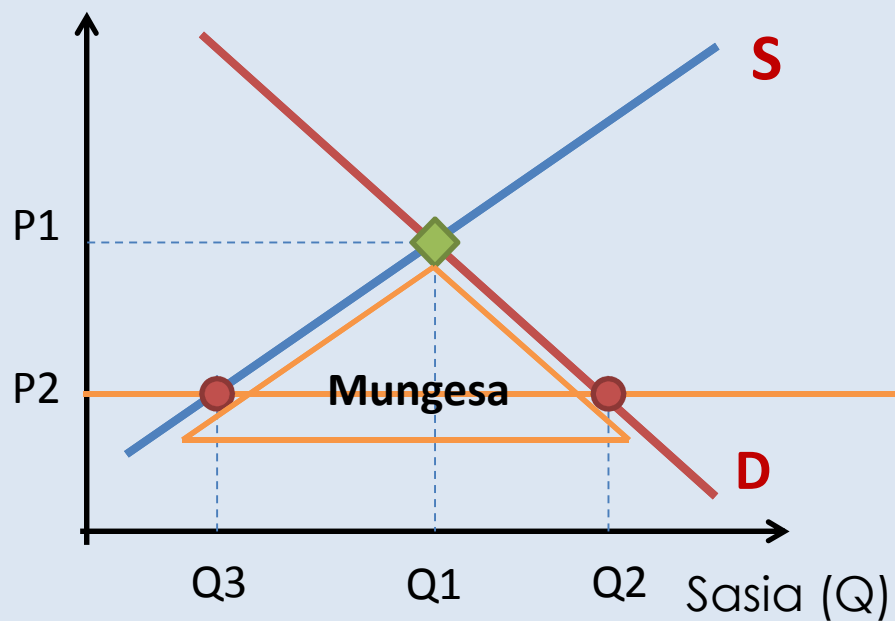

- Qeveria mund te vendos çmime dysheme (minimume) ose çmime tavan (maksimume) per nje produkt

- ÇMIMI DYSHEME (minimum)
 - Krijohet nje **teprice** artificiale ne treg me kete nderhyrje te shtetit
 - Shembujt te cilet i kemi perdorur ne ligjerate jane:
 - *Produktet bujqesore*
 - *Pagat minimale*

Çmimet tavan

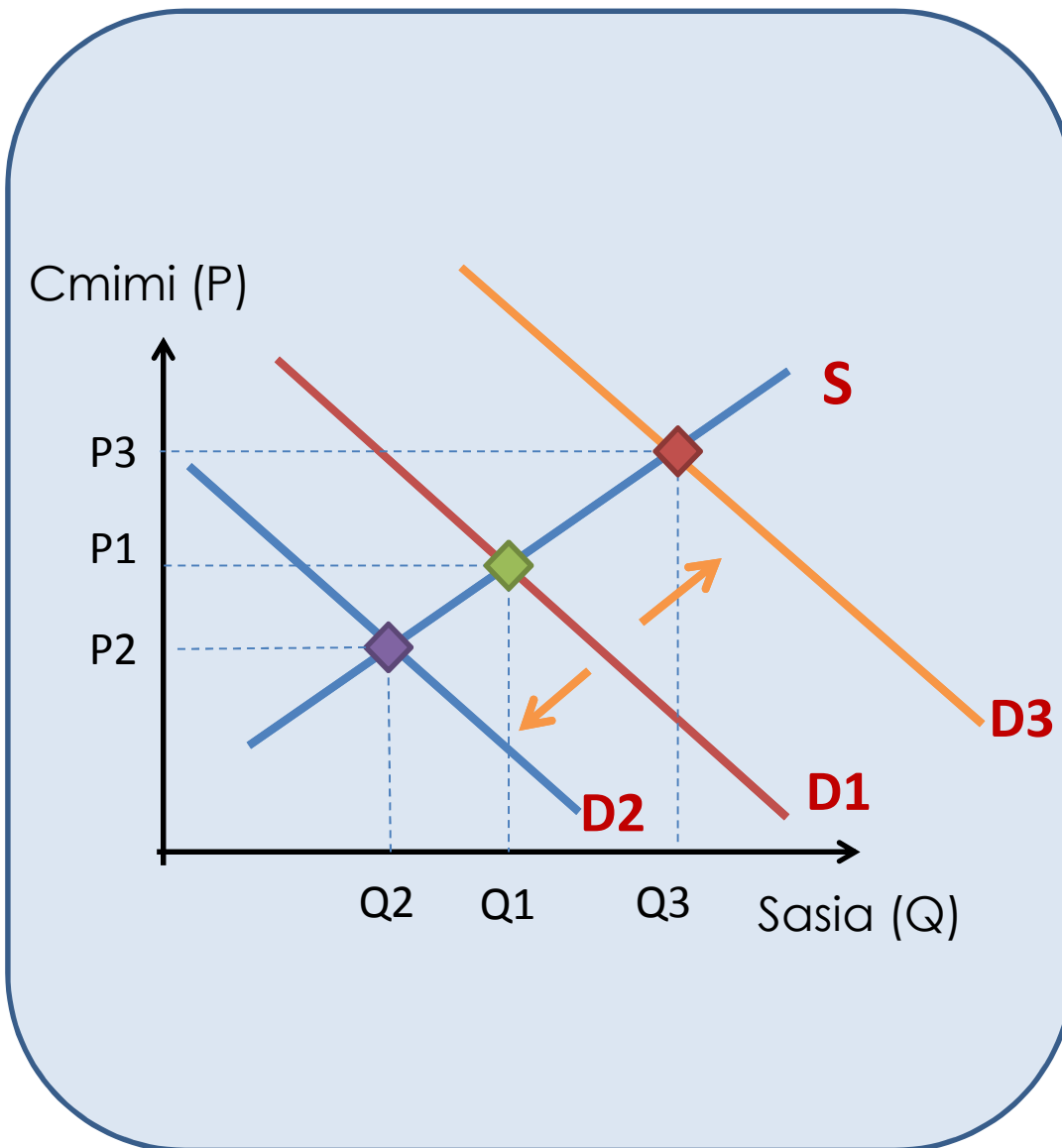
Cmimi (P)

- Qeveria mund të vendos çmime dysHEME (minimume) ose çmime tavan (maksimume) për një produkt

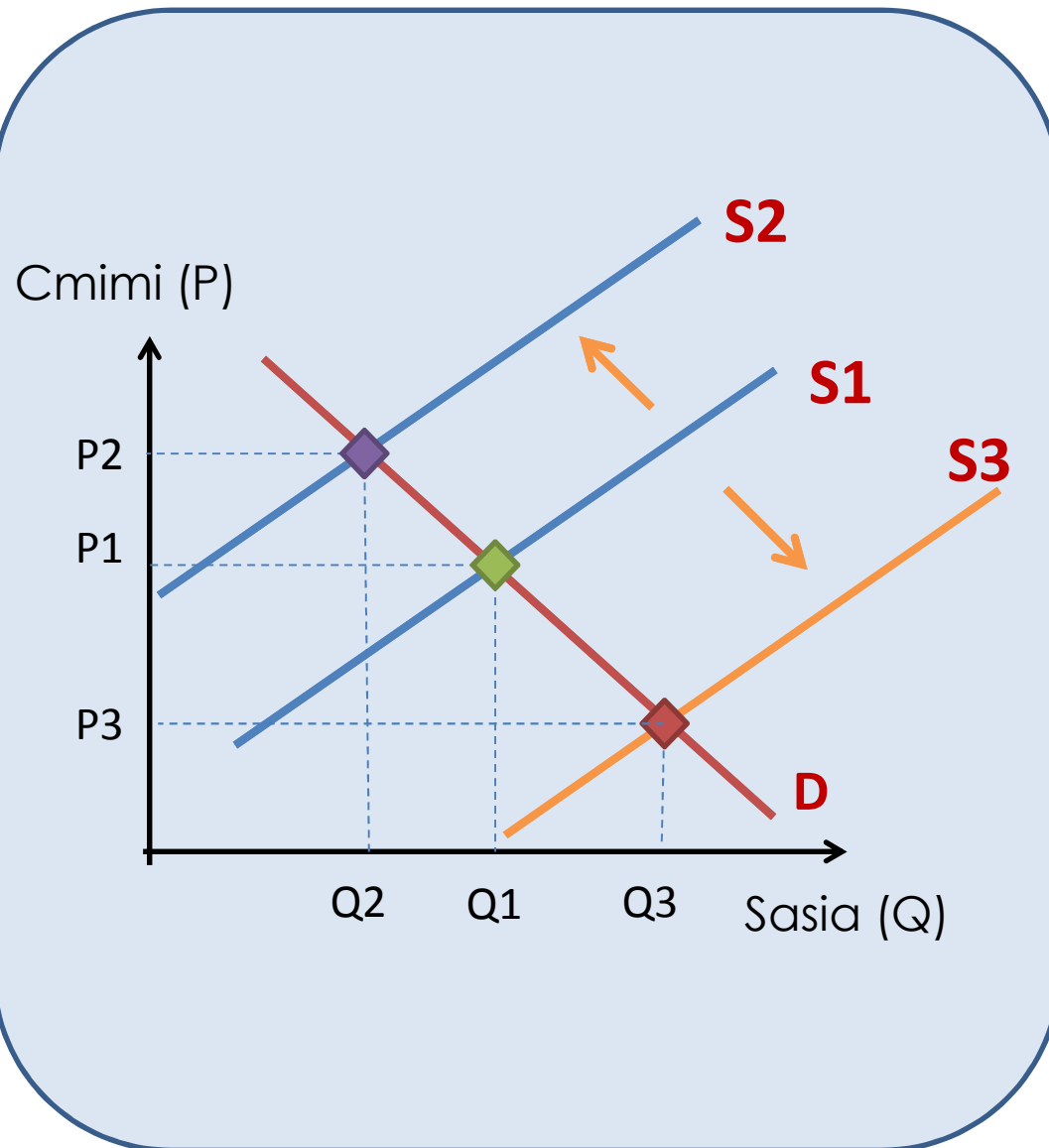
- ÇMIMI TAVAN (maksimum)
 - Krijohet një **mungese** artificiale në treg me këto ndërhyrje të shtetit
 - Shembujt të cilët i kemi përdorur në ligjeratë janë:
 - *Tregu i naftës*
 - *Qeraja maksimale për banesë*

Levizjet ne Kerkese dhe gjetja e ekuilibrit te ri

- Nese nje nga faktoret qe ndikon ne kerkese ndryshon ateher kjo ndikon ne zhvendosjen e lakores se kerkese ne te majte D2 (zvoglim) ose ne te djathte D3 (rritje)
- Nje zhvendosje ne te majte simbolizon qe sasia kerkuese zvoglohet per cdo nivel te cmimit.
- Nje zhvendosje ne te majte simbolizon qe sasia kerkuese rritet per cdo nivel te cmimit.

Levizjet ne Oferte dhe gjetja e ekuilibrit te ri

- Nese nje nga faktoret qe ndikon ne oferte ndryshon ateher kjo ndikon ne zhvendosjen e lakores se ofertes ne te majte S2 (zvoglim) ose ne te djathte S3 (rritje)
- Nje zhvendosje ne te majte symbolizon qe sasia ofruese zvoglohet per cdo nivel te cmimit.
- Nje zhvendosje ne te majte symbolizon qe sasia ofruese rritet per cdo nivel te cmimit.

Pyetje

- Cka thot ligji i kerkeses/ofertes?
- Cili eshte dallimi mes ndryshimit ne sasine e kerkuar/ofruar, dhe ndryshimit ne kerkesese/oferte?
- Cilet jane faktoret qe zhvendosin lakoren e kerkeses/ofertes majtas/djathtas?

Pyetje

- Cka eshte teprica? Cka eshte mungesa? Paraqitja e tyre ne grafike?
- Kur gjindet ekuilibri? Cka eshte ekuilibri i tregut?
- Detyra nga ushtrimet me gjetjen e mungeses dhe teprices dhe ekuilibrit ne tabela me numra dhe vizatimi i grafikes ku eshte ekuilibri i tregut...

Literatura

- Mançellari, Hadëri (2007), "Hyrje në Ekonomi" Pegi Tiranë; Kreu 2, faqe 24-47
- Mankiw & Taylor (2010), "*Ekonomiksi*" UET-Press UK
- Ligjeratat dhe Ushtrimet

BPrAL AAB
CILËSI. LIDERSHIP. SUKSESI

Java 4: Elasticiteti i Kerkeses & Ofertes

- Cka eshte elasticiteti?
- Llojet kryesore te elasticitetit te kerkeses dhe ofertes
- Kalkulimi i llojeve te ndryshme te elasticitetit te kerkeses dhe ofertes
- Foktoret qe ndikojne ne elasticitetin e kerkeses
- Foktoret qe ndikojne ne elasticitetin e ofertes

Çka eshte Elasticiteti?

- Elasticiteti shpreh shkallen e reagimit te subjekteve ekonomike (firmat dhe konsumatorët) ndaj ndryshimit te kushteve ekonomike te tregut, sic jane:
 - Ndryshimit te cmimit te se mires
 - Ndryshimit ne te ardhurat e konsumatorit
 - Ndryshimet ne cmimet e produkteve plotesuese ose zevendesuese
 - Ndryshimin ne koston e prodhimit, etj

Llojet e elasticitetit: Kerkesa

Elasticiteti i kerkeses lidhur me çmimin

$$e_d = \frac{(q_2 - q_1)}{(q_2 + q_1)/2} : \frac{(p_2 - p_1)}{(p_2 + p_1)/2}$$

$$e_d = \frac{\Delta q}{\bar{q}} : \frac{\Delta p}{\bar{p}} = \frac{\Delta q}{\Delta p} \times \frac{\bar{p}}{\bar{q}}$$

- Ekonomistet operojne me vleren absolute te elasticitetit, e cila quhet koeficient i elasticitetit.

Elasticiteti i terthorte i kerkeses

$$e_x = \frac{(q_2 - q_1)_A}{(q_2 + q_1)_A/2} : \frac{(p_2 - p_1)_B}{(p_2 + p_1)_B/2}$$

$$e_x = \frac{\Delta q_A}{\bar{q}_A} : \frac{\Delta p_B}{\bar{p}_B} = \frac{\Delta q_A}{\Delta p_B} \times \frac{\bar{p}_B}{\bar{q}_A}$$

- Kur koeficienti i elasticitetit eshte pozitiv, *te mirat jane zavendesuese*.
- Kur shenja eshte negative, *te mirat jane plotesuese*.

Elasticiteti i kerkeses lidhur me te ardhurat

$$e_y = \frac{(q_2 - q_1)}{(q_2 + q_1)/2} : \frac{(y_2 - y_1)}{(y_2 + y_1)/2}$$

$$e_y = \frac{\Delta q}{\bar{q}} : \frac{\Delta y}{\bar{y}} = \frac{\Delta q}{\Delta y} \times \frac{\bar{y}}{\bar{q}}$$

- Nese koeficienti eshte negative (-) – te mirat jane inferiore
- Nese koeficienti eshte pozitive (+) – te mirat jane normale

Ku kemi:

$$\Delta q = q_2 - q_1$$

$$\Delta p = p_2 - p_1$$

$$\bar{q} = \frac{q_2 + q_1}{2}$$

$$\bar{p} = \frac{p_2 + p_1}{2}$$

- $E_d > 1$ (kerkesa eshte elastike)
- $E_d < 1$ (kerkesa eshte jo-elastike)
- $E_d = 1$ (kerkesa eshte unitare)
- Dy raste ekstreme:
 - $E_d = 0$
 - $E_d = \infty$

Faktoret qe percaktojne Elasticitetin e kerkeses

- Ekzistenca e te mirave zevendesuese
- Percaktimi i te mires
- Efekti i te ardhurave
- Faktori kohe
- Te mirat e domosdoshme dhe te mirat e luksit

Llojet e elasticitetit: Oferta

- Elasticiteti i ofertes lidhur me çmimin

$$e_s = \frac{(q_2 - q_1)}{(q_2 + q_1)/2} : \frac{(p_2 - p_1)}{(p_2 + p_1)/2}$$

$$e_d = \frac{\Delta q}{\bar{q}} : \frac{\Delta p}{\bar{p}} = \frac{\Delta q}{\Delta p} \times \frac{\bar{p}}{\bar{q}}$$

- Rezultati gjithmone eshte pozitive, si rrjedhoje i ligjit te ofertes.

Faktoret qe percaktojne Elasticitetin e ofertes lidhur me çmimin

- Kostoja dhe mundesia per depozitim te produktit
- Fleksibiliteti i procesit te prodhimit
- Kostoja e prodhimit te njesive shtese
- Faktori kohe

Ku kemi:

$$\Delta q = q_2 - q_1$$

$$\Delta p = p_2 - p_1$$

$$\bar{q} = \frac{q_2 + q_1}{2}$$

$$\bar{p} = \frac{p_2 + p_1}{2}$$

- $E_s > 1$ (oferta eshte elastike)
- $E_s < 1$ (oferta eshte jo-elastike)
- $E_s = 1$ (oferta eshte unitare)

Pyetje

- Cka dmth fjala elasticitet?
- Cila eshte formula per llogaritjen e elasticitetit te kerkeses lidhur me cmimin?
- Si eshte dallimi mes nje kerkesese ose oferte elastike, jo-elastike dhe unitare?
- Llogarit elasticitetin e kerkeses lidhur me te ardhurat nese te ardhurat rriten nga 250 euro ne 300 euro, dhe si rezultat rritet sasia kerkuese per at produkt nga 200 ne 270 njesi? Cka do te thot shenja e pergjigjes suaj?

Literatura

- Mançellari, Hadëri (2007), "Hyrje në Ekonomi" Pegi Tiranë; Kreu 2, faqe 24-47
- Mankiw & Taylor (2010), "*Ekonomiksi*" UET-Press UK
- Ligjeratat dhe Ushtrimet

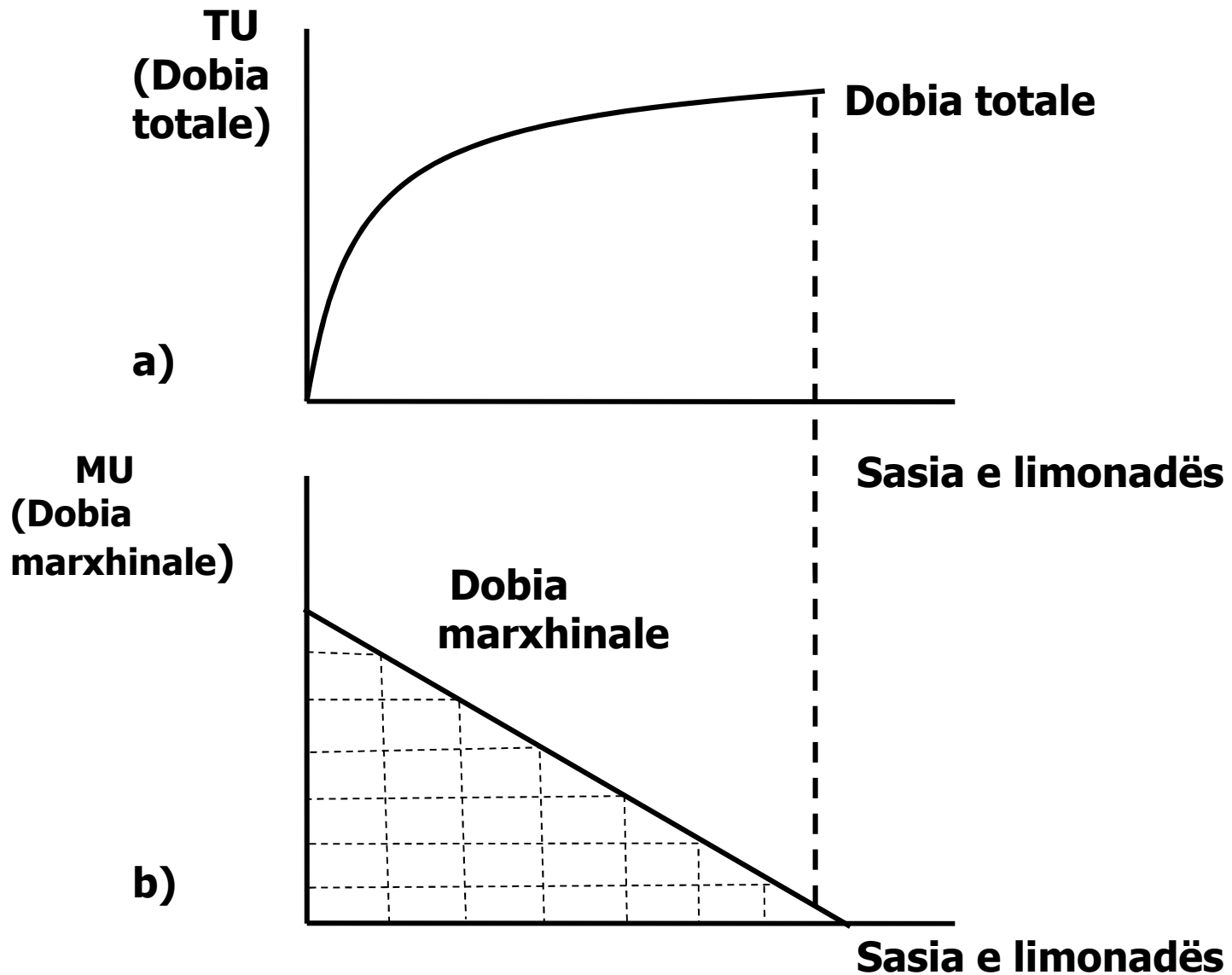

BPrAL AAB
CILËSI. LIDERSHIP. SUKSESI

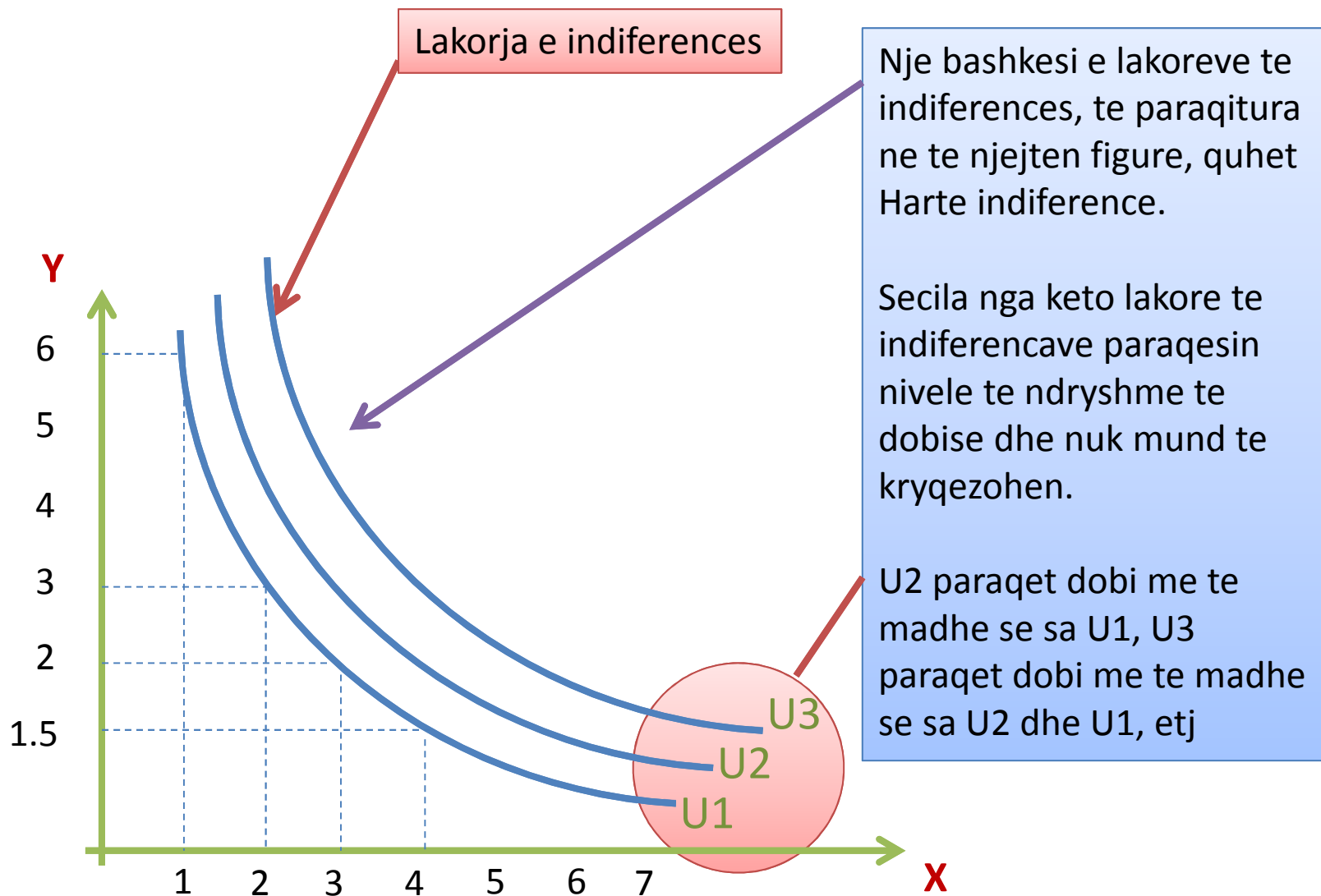
Java 5 - Zgjedhja konsumatore & kerkesa

- Zgjedhja racionale dhe vendimet e konsumatorit
- Dobia marxhinale dhe kërkesa e konsumatorit
- Zgjedhja konsumatore dhe ligji i kërkesës
- Analiza ordinaliste e zgjedhjes konsumatore
- Lakoret e indiferences dhe vija apo kufizimi buxhetor

Dobia totale dhe marxhinale

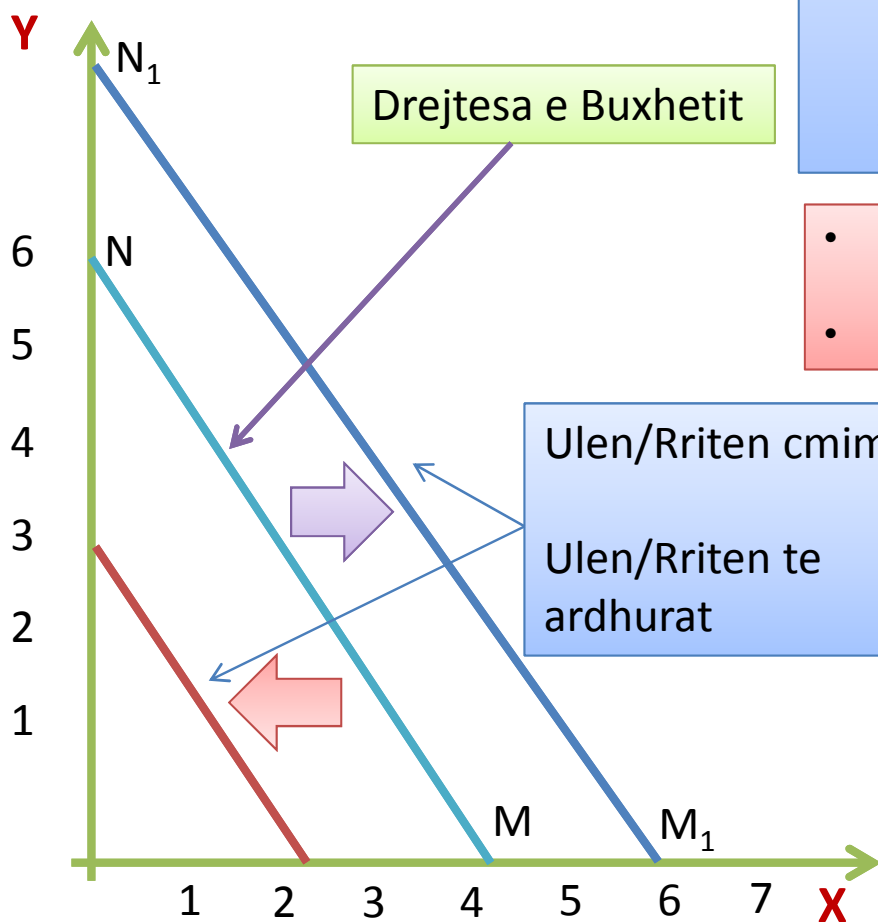

IV. Analiza ordinaliste e zjedhjes konsumatore

Normes Marxhinale te Zevendesimit (MRS): $MRS = \frac{\Delta y}{\Delta x}$

IV. Analiza ordinaliste e zjedhjes konsumatore

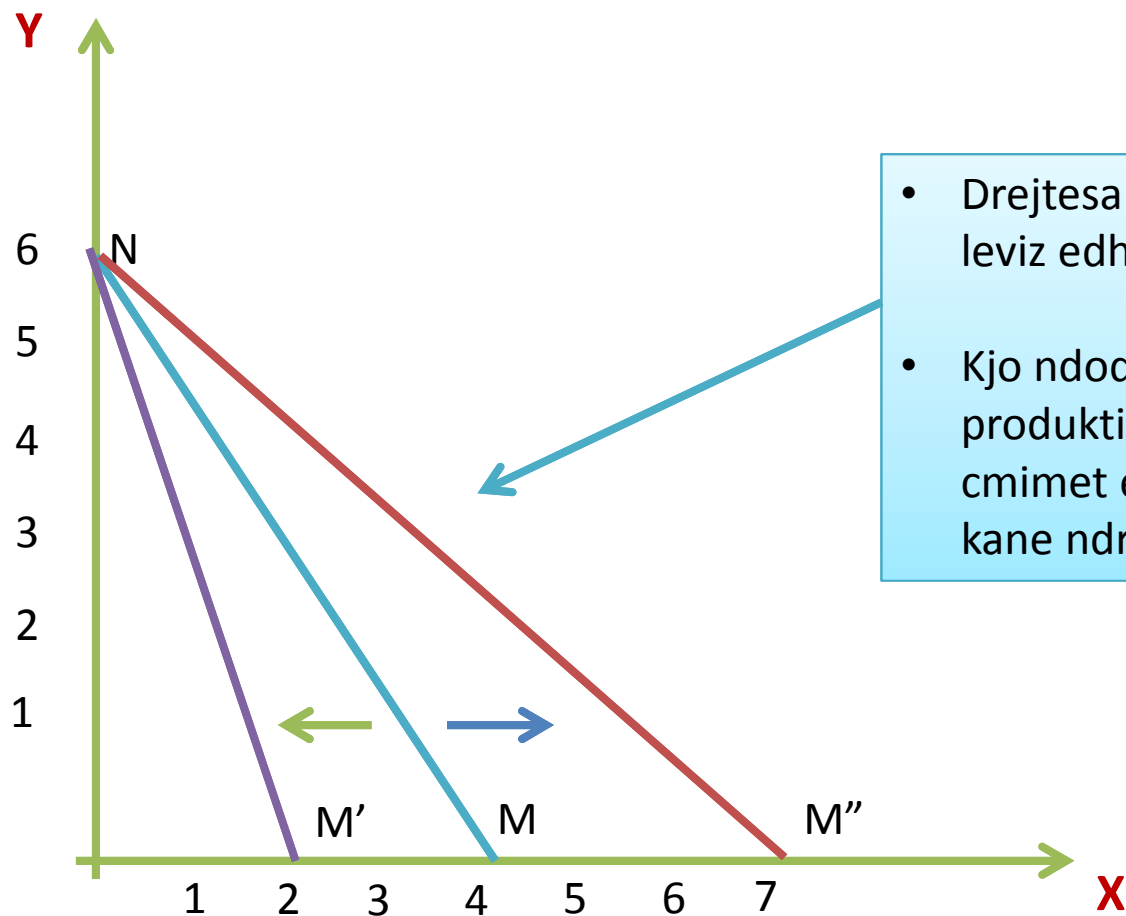

- Per te mesuar se cfare sasi te produktit X ose Y nje bleres do te zgjedh, perveq se duhet te dijme preferencat e tij, ne duhet te dime edhe buxhetin (gjendjen) e tij per te blere produktin X ose Y, dhe ne duhet te dime cmimet e ketyre produkteve.

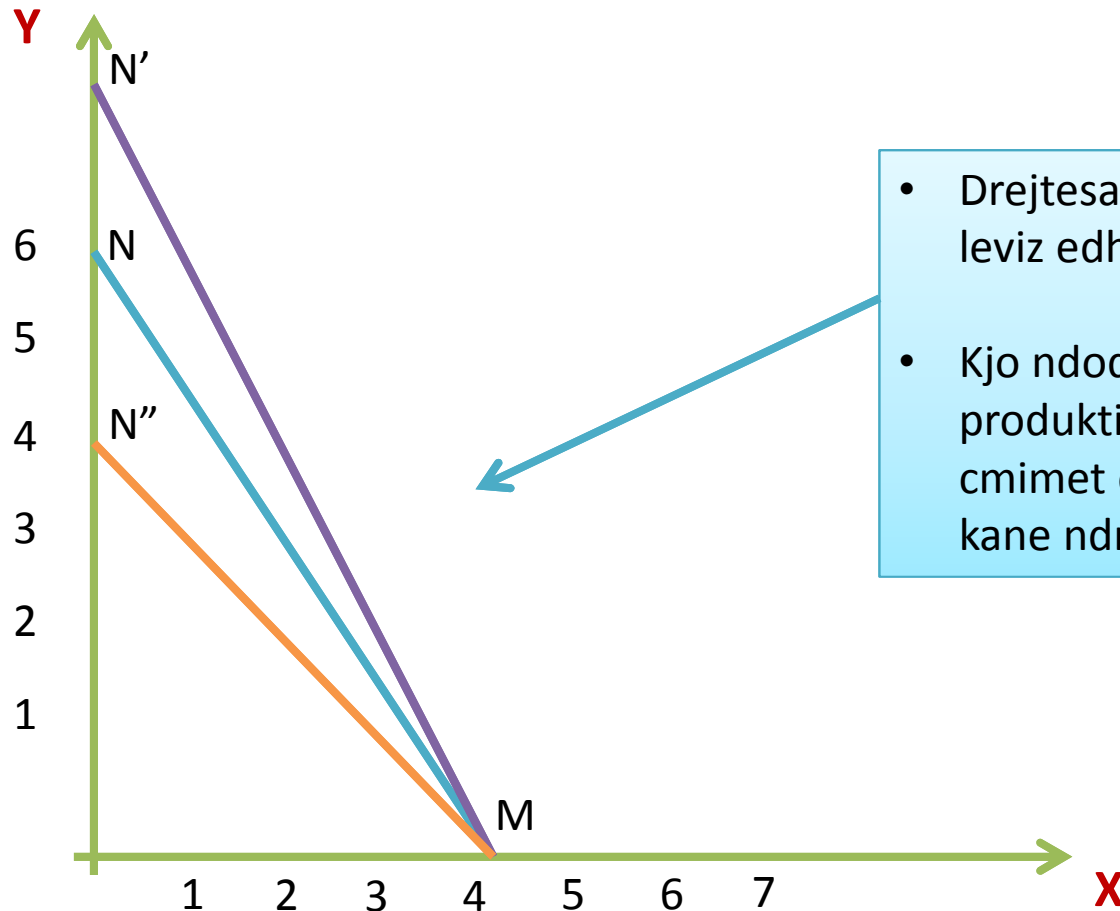
- Shembull: Buxheti i nje bleresi eshte 60 Euro ne jave per te blere dy produktet X dhe Y.
- Cmimi: $P_x = 15$ Euro, $P_y = 10$ Euro

Situata	Produkti X	Produkti Y
M	4	0
.	3	1.5
.	2	3
.	1	4.5
N	0	6

IV. Analiza ordinaliste e zjedhjes konsumatore

IV. Analiza ordinaliste e zjedhjes konsumatore

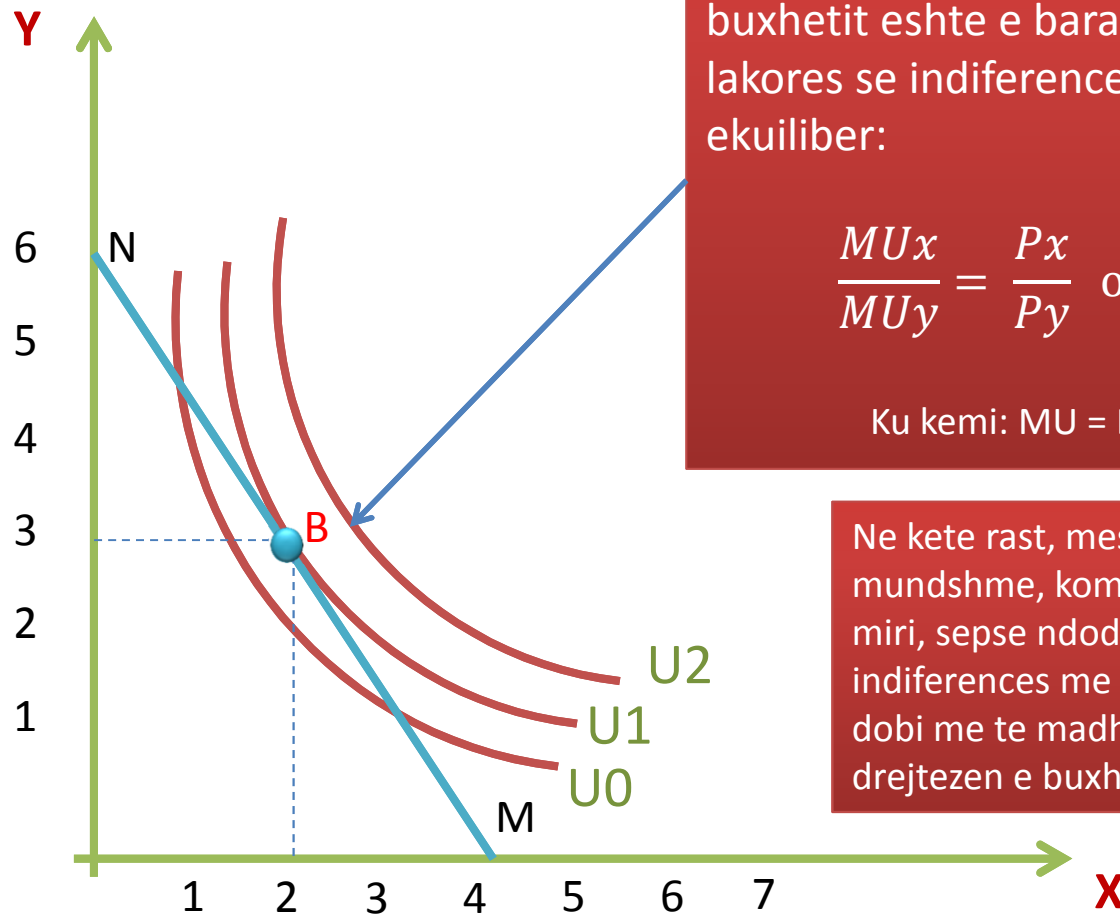

- Drejtësa e buxhetit mund të leviz edhe kështu.
- Kjo ndodh kur çmimet e produktit Y ulen/rriten. Kurse çmimet e produktit X nuk kanë ndryshuar.

Drejtësa e buxhetit matematikisht mund të paraqitet: $Q_x P_x + Q_y P_y = m$

Ku kemi: Q – sasia e produkteve, dhe P çmimi i produkteve.

IV. Analiza ordinaliste e zjedhjes konsumatore

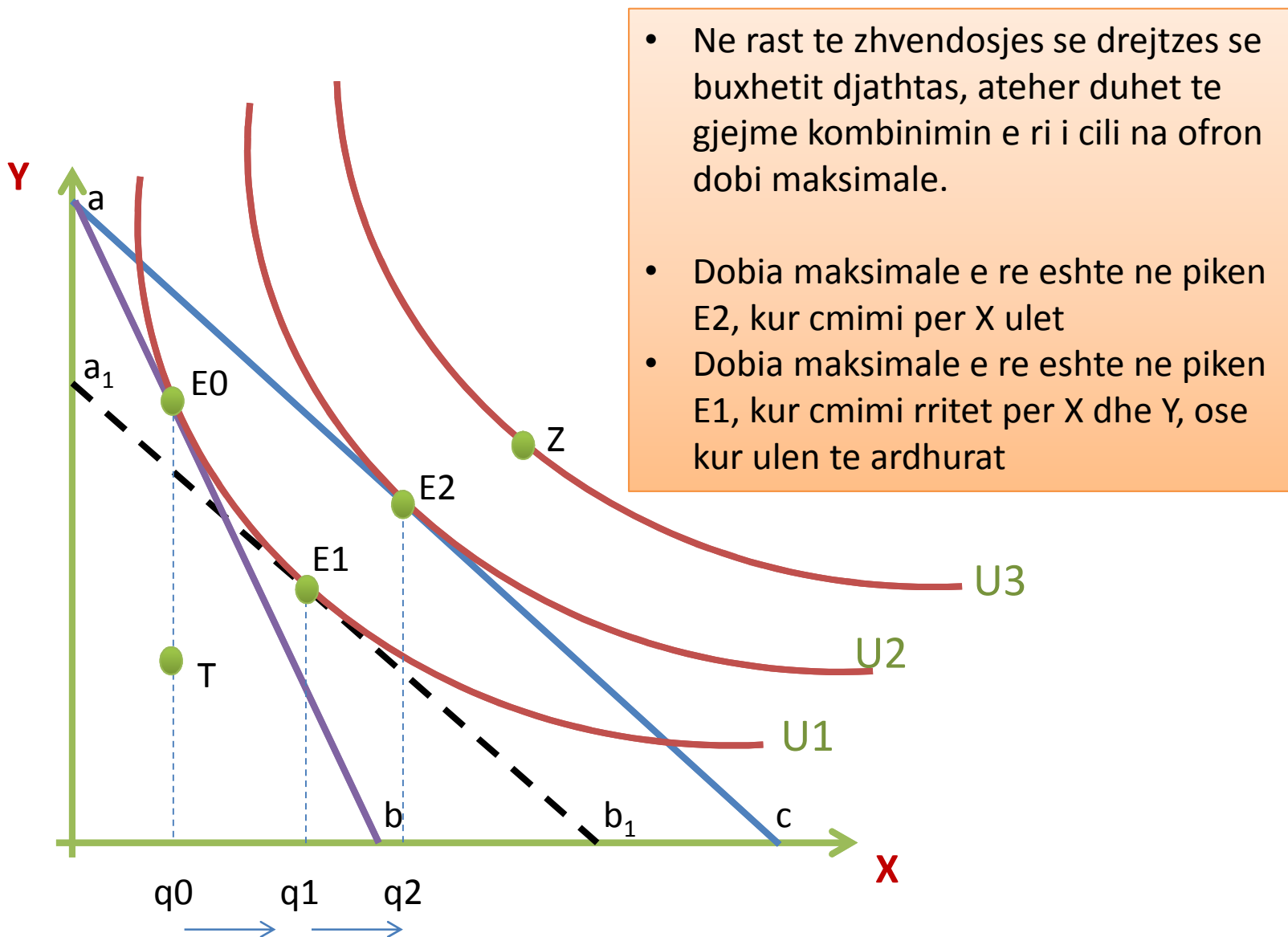
Ne kete pike (B) pjerresia e drejtzes se buxhetit eshte e barabarte me pjerresine e lakores se indiferences. Pra jemi ne nje ekuiliber:

$$\frac{MU_x}{MU_y} = \frac{P_x}{P_y} \text{ ose } \frac{MU_x}{P_x} = \frac{MU_y}{P_y}$$

Ku kemi: MU = Dobia Marxhinale, P = Cmimi

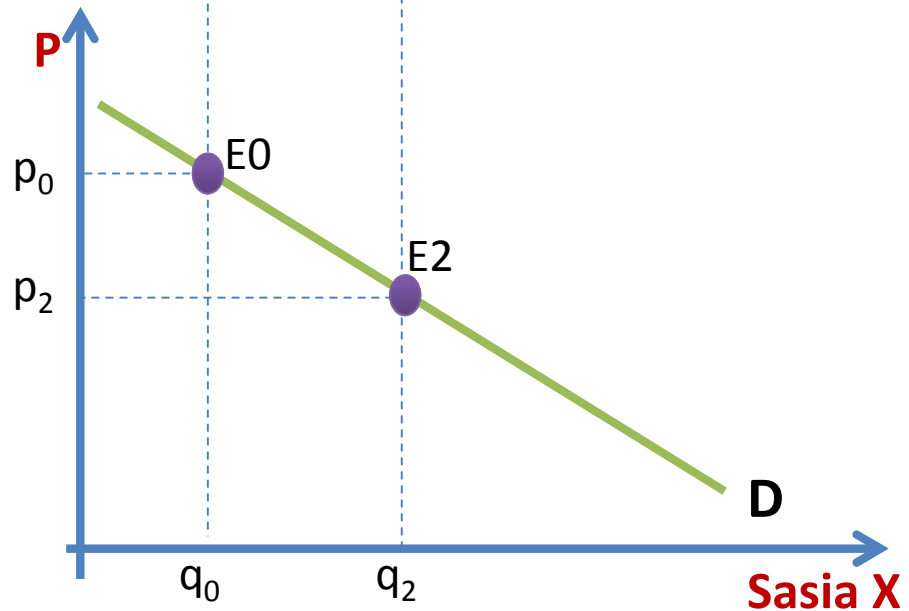
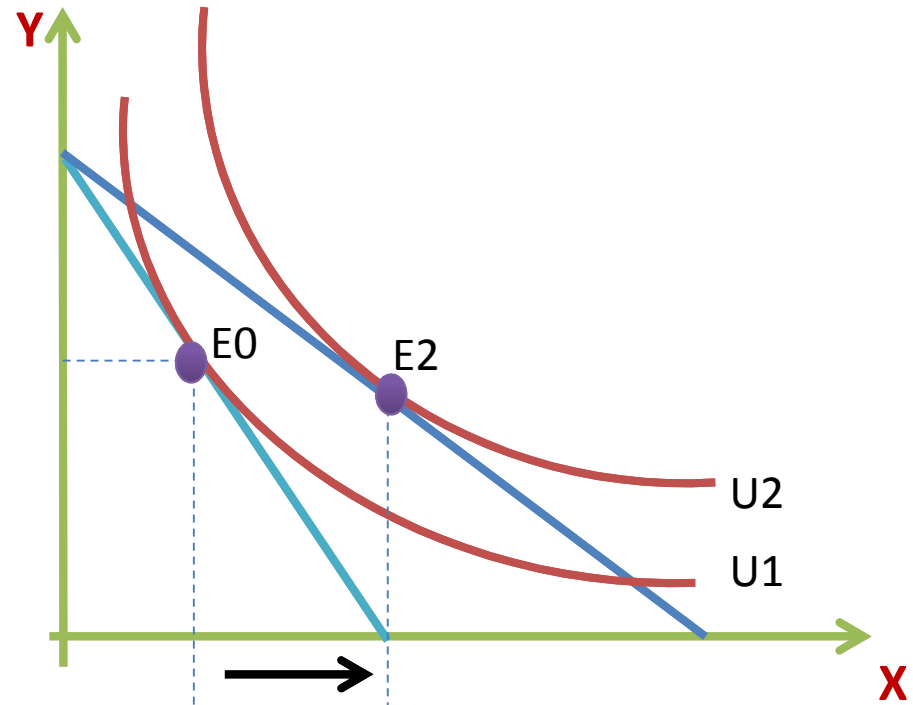
Ne kete rast, mes kombinimeve te shumta te mundshme, kombinimi ne piken B eshte me i miri, sepse ndodhet ne lakoren e indiferences me te larte (U1, qe eshte me nje dobi me te madhe se U0) dhe eshte ne drejtezen e buxhetit – pra eshte e arritshme.

IV. Analiza ordinaliste e zjedhjes konsumatore

Perfitimi i lakores se kerkeses

- Drejteza e buxhetit dhe ndryshimet ne cmime te produkteve, na ndihmojne dhe na mundesojne analizen e kerkeses.
- Me ane te kesaj analize ne mund te prfitojme lakoren e kerkeses per produktin X, nese cmimi i produktit X ndryshon.
- Ne kete rast, cmimi i produktit X eshte ulur dhe si rezultat (shprehur nga ligji i kerkeses) sasia kerkuese rritet nga q_0 ne q_1 . Gjithashtu zhvendoset drejteza e buxhetit vetem ne anen e produktit X.

Pyetje

- Si perfitohet drejteza e buzhetit?
- Cka tregojne lakoret e indiferencave?
- Kur mund te levize drejteza e buxhetit?
- Kur duhet bere zgjedhja e konsumatorit?

- Perfito drejzen e buxhetit nese buxheti I juaj eshte 100 euro per nje jave per te blere keto dy produkte: Kafe dhe Sandviq. Nese cmimi i kafes (y) eshte 0.50 cent dhe cmimi i sandviqit (x) eshte 1 euro.

Literatura

- Mançellari, Hadëri (2007), "Hyrje në Ekonomi" Pegi Tiranë; Kreu 4, faqe 64-84
- Mankiw & Taylor (2010), "*Ekonomiksi*" UET-Press UK
- Ligjeratat dhe Ushtrimet

BPrAL AAB
CILËSI. LIDERSHIP. SUKSESI

Java 6 - Firmat

- Objektivat e firmes
- Firmat dhe tregjet
- Llojet kryesore te firmave
- Avantazhet dhe disavantazhet e llojeve te ndryshme te firmave
- Rruget e rritjes se kapitalit nga firmat

Firmat

Llojet	Avantazhet/	Disavantazhet	Rritja e kapitalit
<i>Ndërmarrjet e pavarura individuale</i>	<ul style="list-style-type: none">- Mund te krijohet lehtësisht, Struktura është relativisht e thjeshtë. Marrja e vendimeve është e lehtë,- Pronari merr vendimet dhe gjithë fitimin për vetë, Lehtë për tu futur dhe për të daluar nga biznesi,- Fitimi taksohet vetëm një herë.	<ul style="list-style-type: none">- Përgjegjësia e pakufizuar financiare- Burimet për investime dhe zgjerim të kompanisë janë të kufizuara- Pronari mund të demotivohet me vonë dhe jetëgjatësia e firmës vëhet në pikepyetje.	<ul style="list-style-type: none">• Duke marrë hua nga miqtë• Duke marrë kredi nga banka• Duke përdorë të gjithë pasurinë që posedojnë
<i>Ortakëria (bashkëpronësia)</i>	<ul style="list-style-type: none">- Kosto hyrëse dhe dalje është e lirë- Mund të terheq më shumë kapital investues se sa firmat individuale- Ka pozitive më të mira kreditore Aftësi më të mira drejtuese dhe organizuese- Zakonisht firmat e advokateve dhe mjekëve janë Ortakë –	<ul style="list-style-type: none">- Përgjegjësia e pakufizuar financiare- Kërkohej pëlqimi i të gjithë ortakëve – shpeshherë vë deri tek ndarja dhe shuarja e firmës- Marrëveshjet për krijimin e firmës me ortakë kërkojnë veprime ligjore të nderlikuara	

Firmat

Llojet	Avantazhet/	Disavantazhet	Rritja e kapitalit
Shoqëritë aksionare	<ul style="list-style-type: none">➤ janë të përshtatshme për ndërmarrje të mëdha dhe ato publike ku nevojiten mjete të mëdha financiare,➤ mundësojnë të perfeksionohet teknologjia më bashkëkohore dhe më të rritet prodhimtaria, cilësia dhe asortimenti➤ ofron shumë më tepër mundësi në marrjen e kredive,➤ Për detyrimet e shoqërisë ndaj të besueshmëve përgjigjet shoqëria si tërësi, e jo veç e veç anëtarët e SHA.		<ul style="list-style-type: none">• Burimet financiare të jashtme (shitja e obligacioneve, emitimi i aksioneve, marrja e kredive bankare)• Burimet financiare të mbrendshme (përdorimi i dividendes, fitimit, pasurisë egzistuese, pjesa e fitimit që nuk shpërndahet por futet prap në biznes, fondi i amortizimit)• Shkrirja – marrëveshje mes dy apo më shumë firmave për t'u bashkuar dhe për të krijuar një firmë të re më të madhe, me synim për të patur një fitim më të madhe në treg dhe për të rritur pjesëmarrjen e tyre në treg.
Shoqëritë komanditore	<ul style="list-style-type: none">➤ Me rastin e likuidimit të SHA, aksionarët e humbasin të drejtën që e kanë pasur në bazë të posedimit të aksioneve, mirëpo nuk obligohen të mbulojnë borxhet e shoqërisë nga pasuria e tyre jashtë kapitalit që e kanë participuar në SHA.➤ Me kompleksë endimarrja, etj		

Pyetje

- Sa lloje te firmave kemi?
- Cila prej ketyre llojeve te firmave mund te rrit kapitalin e tyre me shitjen e obligacioneve?
 - Firmat individuale
 - Ortaket
 - Firmat Aksionare
 - Asnjera nga keto
- Cilat jane avantazhet dhe disavantazhet e kompanive me ortak?

Literatura

- Mançellari, Hadëri (2007), "Hyrje në Ekonomi" Pegi Tiranë; Kreu 2, faqe 24-47
- Mankiw & Taylor (2010), "*Ekonomiksi*" UET-Press UK
- Ligjeratat dhe Ushtrimet

BPrAL AAB
CILËSI. LIDERSHIP. SUKSESI